EURÓPSKA
KOMISIA

V Štrasburgu 15. 2. 2022
SWD(2022) 31 final

PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE

ZHRNUTIE SPRÁVY O POSÚDENÍ VPLYVU

Sprievodný dokument

k návrhu
NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorým sa zriaďuje Program Únie pre bezpečnú konektivitu na obdobie 2023 – 2027

{COM(2022) 57 final} - {SEC(2022) 77 final} - {SWD(2022) 30 final}

Posúdenie vplyvu týkajúce sa návrhu o vybudovaní vesmírneho globálneho zabezpečeného komunikačného systému EÚ

A. Potreba konať

Prečo? Aký problém sa rieši?

Megatrendy digitálnej hyperkonektivity a technologickej transformácie vyvolávajú bezprecedentný nárast dopytu po službách závislých od špičkových technológií, ktoré zvyšujú bezpečnosť, ochranu a odolnosť. Rýchlo sa vyvíjajúci medzinárodný systém robí z globálnej satelitnej konektivity strategické aktívum z hľadiska bezpečnosti a ochrany. Na úrovni EÚ sa potreby vládnej satelitnej komunikácie kvantitatívne zvyšujú a kvalitatívne vyvíjajú, pričom smerujú k riešeniam s vyššou bezpečnosťou, malému oneskoreniu a väčšej šírke pásma. Jadrom problému je teda nesúlad medzi týmito rýchlo sa vyvíjajúcimi vládnymi potrebami a neexistenciou dostupných riešení EÚ (tak na vnútroštátnej, ako aj na európskej úrovni), a to pokiaľ ide o bezpečné, spoľahlivé a rozmanité služby satelitnej komunikácie, ktoré sú umožnené hlavne vďaka špičkovej technológii družíc s nízkou a so strednou obežnou dráhou okolo Zeme. Medzi hlavné hnacie sily patria zvýšenie úrovne hybridných a kybernetických hrozieb, vyvíjajúci sa charakter potrieb zabezpečenej vládnej satelitnej komunikácie smerom k malému oneskoreniu a globálnemu pokrytiu, ako aj neexistencia kapacity vesmírnych prostriedkov, ktoré by mohli podporovať vyvíjajúce sa potreby. Najviac postihuje vládne subjekty s dosahom na bezpečnosť a ochranu všetkých občanov EÚ. Okrem toho je priamo ovplyvnená aj konkurencieschopnosť európskeho vesmírneho (vrátane nového vesmírneho priemyslu) a digitálneho priemyslu. Zo širšieho hľadiska by tento problém mohol ovplyvniť dôveryhodnosť EÚ a jej členských štátov ako aktéra v oblasti bezpečnosti na globálnej scéne.

Čo sa od tejto iniciatívy očakáva?

Všeobecným cieľom je ochrániť suverenitu a bezpečnosť EÚ zvýšením poskytovania odolných, globálnych, zaručených a flexibilných riešení satelitnej komunikácie postavených na technologickej a priemyselnej základni EÚ. Na základe programov EÚ GOVSATCOM a EuroQCI a prísneho prístupu založeného na službách bude môcť navrhovaná iniciatíva vyriešiť niekoľko nedostatkov týkajúcich sa kapacity najmä v prípade vládnych používateľov, a to poskytovaním riešení s vyššou bezpečnosťou, malým oneskorením a väčšou šírkou pásma. Na tento účel sa malé oneskorenie a väčšia šírka pásma dosiahnu zavedením multiorbitálnych aktív (družice s nízkou a so strednou obežnou dráhou okolo Zeme okrem existujúcich družíc s geostacionárnou dráhou) a zvýšená bezpečnosť kvantovou kryptografiou (EuroQCI). Koncepcia systému spolu s postupným vývojom a zavedením by sa mohli začať v roku 2023. Zavedením prvých nových družíc a využívaním existujúcej kapacity satelitnej komunikácie by sa do rokov 2024 – 2025 umožnili poskytovanie počiatočných služieb a test kvantovej kryptografie na obežnej dráhe. Úplným zavedením vesmírnej sústavy s integrovanou kvantovou kryptografiou by sa umožnila plná prevádzková spôsobilosť do roku 2027.

Aká je pridaná hodnota opatrení na úrovni EÚ?

Ciele navrhovanej iniciatívy nemožno v dostatočnej miere dosiahnuť na úrovni samotných členských štátov, keďže rozsah a globálny rozmer vyvíjajúcich sa potrieb a súvisiacich nákladov možno riešiť len na úrovni EÚ. Opatreniami a koordináciou na úrovni EÚ by sa vyhlo duplicite úsilia v rámci Únie a členských štátov a zvýšili by sa synergie medzi existujúcimi a budúcimi kapacitami, ako aj civilnými, vesmírnymi a bezpečnostnými komunitami. Viedlo by to k lepšiemu využívaniu existujúcich aktív, a tým k úsporám z rozsahu, väčšej bezpečnosti a odolnosti, a to najmä prostredníctvom kvantovej kryptografie a lepšieho geografického neprerušovaného pokrytia, a k poskytovaniu väčšieho množstva flexibilných služieb. Všetci občania Únie by mali rovnakým spôsobom priamy úžitok zo zvýšenej prevádzkovej účinnosti iniciatívy.

B. Riešenia

Aké legislatívne a nelegislatívne možnosti politiky sa zvažovali? Je niektorá z možností uprednostňovaná? Prečo?

Na odstránenie nedostatku kapacity pri poskytovaní požadovaných vládnych služieb sa zvažovali tieto možnosti politiky na dosiahnutie cieľa čo najúčinnejším a najefektívnejším spôsobom: Najprv sa zvažovalo, či by EÚ mohla nakúpiť tieto zabezpečené akreditované služby etablovaných riešení od verejného alebo súkromného sektora, ktoré sú v súčasnosti obmedzené na poskytovateľov na zahraničných trhoch (**možnosť 3 – sústava mimo EÚ**). Hoci trh EÚ so satelitnou komunikáciou je už dobre rozvinutý, v súčasnosti neexistujú žiadni poskytovatelia z EÚ, ktorí by mohli uspokojiť všetky rastúce a vyvíjajúce sa vládne potreby. Nákup služieb od súkromných zdrojov mimo EÚ sa z hľadiska bezpečnosti a strategickej autonómie neuprednostňuje. EÚ preto musí konať s cieľom

zabezpečiť poskytovanie týchto služieb buď úplným financovaním a obstaraním vlastného systému **(možnosť 1 – plne verejné)**, alebo vytvorením verejno-súkromného partnerstva **(možnosť 2 – v podobe koncesie)**. Posledná možnosť sa považovala za uprednostňovanú: v rámci nej by sa dosiahla správna rovnováha medzi potrebami členských štátov EÚ v oblasti bezpečnosti a spoľahlivosti a finančnou záťažou súvisiacou so zavedením a s prevádzkou systému. Táto možnosť by súkromnému partnerovi takisto dovolila zaviesť ďalšie prvky infraštruktúry na poskytovanie komerčných služieb.

Kto podporuje ktorú možnosť?

Z výsledkov verejnej konzultácie a ďalších cielených konzultácií vyplynulo toto:

- Niekoľko zainteresovaných strán z členských štátov poskytlo pozitívnu spätnú väzbu na možnosť verejno-súkromného partnerstva, pričom vychádzali z integrácie existujúcej kapacity programu EÚ GOVSATCOM, ako aj náznakov vnútroštátnych záväzkov smerom k rozvoju ďalšej kapacity satelitnej komunikácie.
- Zainteresované strany z priemyslu, a to tak z dobre etablovaného priemyslu, ako aj ekosystému nového vesmírneho priemyslu, uprednostnili model verejno-súkromného partnerstva vzhľadom na možnosť poskytovať ďalšie komerčné služby a podľa toho investovať.
- Prevádzkovatelia sústav mimo EÚ podporili možnosť 3, v rámci ktorej by Únia obstarávala služby z ich systémov.

C. Vplyvy uprednostňovanej možnosti

Aké sú výhody uprednostňovanej možnosti (prípadne hlavných možností, ak sa žiadna konkrétna možnosť neuprednostňuje)?

Uprednostňovanou možnosťou by sa EÚ umožnilo získať systém bezpečnej vesmírnej konektivity za nižšie náklady, keďže Únia by sa o koncepciu, vývoj a zavedenie delila so súkromným prevádzkovateľom. Zapojením súkromného sektora sa vytvárajú ďalšie výhody; hospodárskou súťažou počas postupu koncesie by sa umožnili inovatívne riešenia a zvýšila by sa konkurencieschopnosť priemyslu EÚ. Koncesionár (koncesionári) bude okrem toho využívať systém na komerčné služby, čím sa vytvoria ďalšie výhody pre odberateľský sektor. Rozvoj nového systému by výrazne prispel k priemyselnému hospodárstvu EÚ (tak pre dodávateľské, ako aj odberateľské súkromné subjekty); pričom by sa vytvorili ďalšie pracovné miesta a zväčšila sa hrubá pridaná hodnota európskeho vesmírneho priemyslu. Občania by mali úžitok z technologického pokroku a spoľahlivosti satelitnej komunikácie. Sociálna stopa služieb satelitnej komunikácie by mohla presiahnuť prísne vládne kontexty a umožniť preklenúť digitálnu priepasť poskytovaním širokopásmového pripojenia do neprepojených oblastí.

Aké sú náklady na uprednostňovanú možnosť (prípadne na hlavné možnosti, ak sa žiadna konkrétna možnosť neuprednostňuje)?

Približná rádová hodnota celkových nákladov na infraštruktúru je 6 miliárd EUR. Spojenie finančných prostriedkov v podobe verejno-súkromného partnerstva by mohlo mať takúto štruktúru: 4 miliardy EUR z verejného sektora (EÚ a členské štáty) a 2 miliardy EUR zo súkromného sektora.

Aký bude vplyv na podniky, MSP a mikropodniky?

Vesmírny priemysel (vrátane nového vesmírneho priemyslu): podpora inovácií v oblasti dodávateľských vesmírnych technológií, kozmických nosných rakiet a odberateľských aplikácií, ktoré im umožnia zvýšiť ich globálnu konkurencieschopnosť. Digitálny priemysel: využívanie takéhoto systému umožní prevádzkovateľom telekomunikačných služieb mať prospech zo zväčšenej kapacity a spoľahlivých a bezpečných služieb. Okrem toho komerčný rozmer umožní maloobchodným službám osloviť viac zákazníkov v celej EÚ. Všetky ostatné podniky budú mať prospech z bezpečnej a spoľahlivej konektivity, ktorá im umožní poskytovať nové služby, menej zraniteľné voči kybernetickým hrozbám a narušeniam poskytovania služby.

Očakávajú sa významné vplyvy na štátne rozpočty a verejnú správu?

Pokiaľ ide o uprednostňovanú možnosť, nebude mať žiadne významné vplyvy na štátne rozpočty ani na verejnú správu. Vládni používatelia by museli prispôsobiť svoje vybavenie, aby mali prospech z tejto služby. Neznamená to však významnú investíciu.

Očakávajú sa iné významné vplyvy?

Uprednostňovaná možnosť by mala pozitívny vplyv na globálnu konkurencieschopnosť európskeho vesmírneho priemyslu, najmä v oblasti prevádzky multiorbitálnych a multisatelitných sústav. EÚ by navyše kontrolou nad systémom podľa uprednostňovanej možnosti zaručovala to, že je koncipovaný a prevádzkovaný udržateľným spôsobom a v súlade s existujúcimi normami o ochrane vesmírneho prostredia.

D. Nadväzujúce opatrenia
Kedy sa táto politika preskúma?
Systém by sa hodnotil každý štvrtý rok, a to na základe osobitných kľúčových ukazovateľov výkonnosti, ktoré sú relevantné z hľadiska jeho schopnosti reagovať na zistené nedostatky týkajúce sa kapacity potrieb vládnych používateľov, zaručeného a nepretržitého prístupu k bezpečným riešeniam satelitnej komunikácie a primeranej úrovne nezávislosti od tretích krajín.